

רע"פ 6318/17 - עאדל עוואד נגד ועדה מקומית לתכנון ובניה - שפלת הגליל

בית המשפט העליון

רע"פ 6318/17

כבוד השופט ג' קרא
עאדל עוואד

לפני:
המבקש:

נגד

ועדה מקומית לתכנון ובניה - שפלת הגליל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק עפ"א 26055-06-17 שניתן ביום 19.7.2017 על ידי כב' השופטת תמר שרון נתנאל

עו"ד שלומי בלומנפלד

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון נתנאל) בעפ"א 26055-06-17 מיום 19.7.2017, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' סגן הנשיא ז' סלאח) בתו"ב 15745-01-14 מיום 4.6.2017. לצד בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע ההליכים בעניינו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של ביצוע עבודות בנייה ושימוש הטעונים היתר, ללא היתר, וזאת על פי סעיפים 204(א) ו-ו(ג) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבנייה), במקרקעין שייעודם חקלאי, הידועים כחלקה 113 בגוש 18566, באדמות הכפר טמרה (להלן: המקרקעין). על פי הנטען בכתב האישום, המבקש, הוא בעל המקרקעין והמשתמש בהם, בנה עליהם בית מגורים בן שתי קומות, בשטח של כ-168 מ"ר.
3. המבקש כפר באשמה שיוחסה לו. ביום 4.6.2017 הורשע המבקש בעבירה נושא כתב האישום. הכרעת הדין התבססה על הודאתו של המבקש, שבחר שלא להעיד בפני בית המשפט, כפי שניתנה למפקח הבנייה, מר ראיף סעאדה (להלן: המפקח). בהודעתו למפקח, שניתנה ביום 13.8.2012, מודה המבקש כי הוא בעל המקרקעין, וכי עבודות הבנייה נעשו על ידו בלא היתר עקב מצוקת דיור. כן קיבל בית משפט השלום את עדות המפקח שזיהה את המקרקעין וערך את הדוח שעל פיו הוגש כתב האישום. בית משפט השלום לא מצא פסול בהסתמכותו של המפקח על תצלומי אוויר ועל פלט אינטרנטי מלשכת המקרקעין (להלן: הפלט האינטרנטי), יחד עם ביקורו במקום, לצורך זיהוי המקרקעין ושייכוכם למבקש. בגזר הדין הורה בית משפט השלום על הריסת הבנייה המפרה בתוך 18 חודשים, השית על המבקש קנס בסך של 25,000 ש"ח וכן חייב אותו בתשלום כפל אגרת בנייה, בסך של 11,760 ש"ח.
4. יצוין כי בא כוח המשיבה טען, במסגרת הדיון בבית משפט השלום, כי לא הוגש נסח רישום של המקרקעין כיוון שהפקתו של זה הייתה חסומה באותה עת בשל הליכי הסדר. בתום שמיעת ראיות התביעה ביקש בא כוח המשיבה לאפשר לו להגיש בהמשך נסח רישום, אולם נוכח התנגדות המבקש, וכיוון שהבקשה הועלתה לאחר שהוכרז כי תמה פרשת התביעה, נדחתה הבקשה.
5. המבקש ערער על הכרעת הדין וגזר הדין לבית המשפט המחוזי. בערעורו, הליון המבקש על האופן בו הוכח זיהוי המקרקעין על ידי המפקח; על קבילות הודאתו בפני המפקח; ועל המשמעות שניתנה להימנעותו ממתן עדות בפני בית המשפט. בית המשפט המחוזי דחה את כל טענותיו של המבקש. בהתייחסו לקשיים שהעלה המבקש לגבי אופן מתן ההודאה, קבע בית המשפט המחוזי כי הודאתו של המבקש ניתנה באופן חופשי ומרצון, ועל כן היא קבילה ומשקלה רב. בית המשפט המחוזי לא מצא פגם בהסתמכותו של בית משפט השלום על עדות המפקח - הלה נתן עדותו במסגרת תפקידו, הוא עוסק באכיפת דיני תכנון ובנייה במשך מספר שנים ואין כל סיבה להניח כי לא עשה עבודתו כשורה בעניינו של המבקש. עוד נפסק כי עדות המפקח מהווה "דבר מה נוסף" להודאתו של המבקש, ולכן כלל אין להידרש לשאלה האם שתיקת המבקש בבית המשפט מהווה דבר מה נוסף. נוכח כל האמור, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור על שני חלקיו.

הבקשה למתן רשות הערעור

6. בבקשתו זו, טוען המבקש נגד קבילות עדותו של המפקח לעניין זיהוי המקרקעין. לשיטתו, במקרה דנא עולות שתי סוגיות בעלות חשיבות משפטית עקרונית. ראשית, טוען המבקש כי לא ניתן לבסס הרשעתו על הפלט האינטרנטי, שאינו קביל כראיה. שנית, נטען כי לא ניתן להסתמך על עדות המפקח כיוון שהנתונים עליהם היא מבוססת אינם מצויים בדיעתו האישית של המפקח. המבקש מוסיף וטוען כי פגמים אלו מעלים חשש לעיוות דין.

דין והכרעה

7. כידוע, הלכה היא כי רשות לערעור נוסף תינתן רק כאשר הבקשה מעלה שאלה - משפטית או ציבורית - בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982)) וכן בהתקיים אי-צדק מהותי או חשש לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). לאחר עיון בבקשה ובהליכים שקדמו לה, לא מצאתי כי הבקשה שלפניי באה בגדרם של חריגים אלה. על אף טענתו, המבקש לא העלה בבקשתו טענה בעלת חשיבות משפטית כאמור. לפיכך, אין בידי לקבל את הבקשה למתן רשות ערעור.

8. דין הבקשה להידחות אף לגופו של עניין. המבקש מלין על דרך זיהוי המקרקעין והבעלות עליהם, וטענותיו מופנות, בחלקן, לממצאי מהימנות אשר נקבעו בפסק דינו של בית משפט השלום, על סמך עדות המפקח בפניו. כידוע, הלכה היא כי ערכאת הערעור אינה מתערבת, ככלל, בממצאים מסוג זה (ראו למשל: ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל (21.8.2000)). הלכה זו מקבלת משנה תוקף כאשר מדובר ברשות ערעור בפני ערכאה שלישית (ראו, בין היתר, רע"פ 7214/14 שמאי נ' עיריית תל אביב (5.11.2014)); רע"פ 3319/15 שקיראת נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, ירושלים (20.07.2016)). טיעוניו של המבקש נדונו ונדחו בפני בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי. לאחר דיון, שתי ערכאות אלו הגיעו למסקנה מבוססת ומנומקת כי עדותו של המפקח מהימנה וכי המקרקעין זהו כראוי. לא מצאתי טעם להתערבות בהכרעה זו (ראו והשוו: רע"פ 5856/15 בשר נ' מדינת ישראל (3.9.2015)).

9. לענין זיהוי המבקש כבעל המקרקעין, ראשית יצוין, כי בעלות המבקש במקרקעין הוכחה בראש ובראשונה על בסיס הודאתו, שנתקבלה כמהימנה ובעלת משקל רב על ידי שתי הערכאות קמא. שנית, סעיף 208(א) לחוק התכנון והבנייה קובע כי בעבירת ביצוע עבודות בנייה ללא היתר כדין לפי סעיף 204, בה הורשע המבקש, ניתן להאשים לא רק את בעל המקרקעין, אלא גם, בין היתר, את המשתמש בפועל במקרקעין או האחראי לעבודה או לשימוש במקרקעין. בהודאתו מציין המבקש, נוסף על בעלותו במקרקעין, כי הוא האחראי על הבנייה, וזאת במענה לשלוש שאלות שונות. לפיכך, כלל אין להידרש להוכחת בעלותו במקרקעין ולשאלות הראייתיות הנגזרות ממנה, וזאת כיוון שאין באלו כדי להשפיע על הרשעתו.

10. סוף דבר, בקשת רשות הערעור נדחית. למען הסר ספק, בהתאם לגזר דינו של בית משפט השלום, המבקש יהרוס את הבנייה מושא הבקשה, אלא אם יקבל היתר כדין, בתוך 18 חודשים, כשמניין הימים החל מיום מתן גזר הדין.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ז (27.8.2017).

ש ו פ ט